

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2026

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2026

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL

privind implementarea proiectului din cadrul concursului
Tineri cercetători 2024-2025

Proiectul "Fortificarea suportului științific și metodologic pentru reducerea vulnerabilității
sociale prin creșterea nivelului incluziunii financiare a grupurilor cu venituri mici"

Cifrul proiectului 24.80012.0807.09TC

Prioritatea strategică Provocări societale

Rectorul Academiei de Studii Economice
din Moldova, Președinte al Senatului

Alexandru STRATAN,
acad., dr. hab., prof. univ. _____

Conducătorul proiectului

Cristina UNGUR, dr. _____

L.Ș.

Chișinău, 2026

CUPRINS:

1) Scopul proiectului depeș la concurs.....	3
2) Obiectivele	3
3) Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor.....	3
4) Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor	4
5) Rezultatele obținute	4
6) Diseminarea rezultatelor la foruri științifice.....	9
7) Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului	12
8) Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului	13
9) Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului	13
10) Dificultăți în realizarea proiectului: financiare, organizatorice, legate de resursele umane....	14
11) Recomandări, propuneri.....	15
12) Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în limba română și în limba engleză (Anexa 1).....	16
13) Lista lucrărilor științifice publicate (Anexa 2).....	18
14) Executarea devizului de cheltuieli din contractul de finanțare (Anexa 3).....	22
15) Componența echipei conform contractului de finanțare (Anexa 4).....	23
16) Avizul Comitetului instituțional de etică a cercetării (Anexa 5).....	24

1. Scopul proiectului depus la concurs

Fortificarea cadrului științifico-metodologic adaptat contextului Republicii Moldova, care să sprijine dezvoltarea și implementarea unor instrumente eficiente de incluziune financiară, pentru a reduce vulnerabilitatea socială a persoanelor cu venituri mici și a facilita gestiunea eficientă și sustenabilă a resurselor financiare proprii, dar și interacțiunea cu instituțiile financiare.

2. Obiectivele

- 1) Delimitarea și descrierea grupurilor sociale cu venituri mici în baza statisticilor existente și a chestionarelor.
- 2) Identificarea principalelor obstacole cu care se confruntă grupurile sociale cu venituri mici în accesarea serviciilor financiare, precum și determinarea factorilor care contribuie la vulnerabilitatea lor socială.
- 3) Formarea conceptului de prag al incluziunii financiare și abordarea metodologică a acestuia cu scopul determinării limitei de venit pentru dezvoltarea unui comportament financiar incluziv.
- 4) Analiza nevoilor și caracteristicilor specifice ale grupurilor cu venituri mici în ceea ce privește accesul la serviciile financiare și nivelul de alfabetizare financiară, în baza unui sondaj.
- 5) Analiza programelor de incluziune financiară implementate în alte țări și evaluarea posibilităților de preluare a bunelor practici.
- 6) Evaluarea instrumentelor financiare existente în Republica Moldova și identificarea posibilității de implementare a noilor instrumente care ar fi calibrate la nevoile grupurilor sociale vulnerabile.
- 7) Dezvoltarea propunerilor politicilor publice favorabile incluziunii financiare din Republica Moldova și bazate pe datele și concluziile obținute în cadrul proiectului.
- 8) Diseminarea rezultatelor proiectului către comunitatea științifică, autoritățile publice, și alte părți interesate, pentru a promova schimbul de cunoștințe și bune practici în domeniul incluziunii financiare.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor

- 1) Analiza cadrului științific și legislativ privind incluziunea financiară și vulnerabilitatea socială.
- 2) Identificarea caracteristicilor vulnerabilității sociale și analiza indicatorilor statistici privind veniturile grupurilor sociale.
- 3) Analiza programelor și metodelor de educație financiară a populației din RM.
- 4) Evaluarea nivelului de accesare a serviciilor financiare în RM.
- 5) Elaborarea unui sondaj privind accesul la serviciile financiare și nivelul de alfabetizare financiară a grupurilor sociale vulnerabile. Colectarea datelor prin intervievarea grupurilor țintă și chestionarea lor.
- 6) Analiza factorilor care ar contribui la creșterea nivelului incluziunii financiare a grupurilor vulnerabile.
- 7) Analiza practicii internaționale de promovare a incluziunii financiare și evaluarea posibilităților de preluare a bunelor practici.

- 8) Investigarea instrumentelor financiare existente în Republica Moldova și determinarea accesibilității acestora pentru grupurile sociale cu venituri mici
- 9) Analiza politicilor publice favorabile incluziunii financiare din Republica Moldova
- 10) Diseminarea rezultatelor prin comunicări științifice și publicații.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor

- 1) A fost elaborat cadrul teoretic privind incluziunea financiară și dezvoltate abordările privind vulnerabilitatea socială bazată pe venit.
- 2) Au fost stabilite grupurile țintă ale cercetării în baza analizei indicatorilor statistici privind veniturile grupurilor sociale.
- 3) Au fost analizate și descrise programele privind educația financiară a populației din RM.
- 4) A fost evaluat nivelul de accesare a serviciilor financiare în RM pe principalele componente: servicii bancare, asigurări, economii, creditare.
- 5) A fost elaborat un concept nou de prag al incluziunii financiare și dezvoltată metodologia de calcul a vulnerabilității bazate pe venit prin intermediul unui indice compus IVBV.
- 6) A fost elaborat un chestionar în vederea determinării nivelului de incluziune financiară a grupului țintă (vârșnicii din Republica Moldova) și a barierelor și nevoilor acestui grup în manifestarea unui comportament incluziv financiar.
- 7) Au fost colectate datele și analizate prin regresie logistică binară pentru a determina principalii factori care influențează incluziunea financiară a vârșnicilor din țara noastră.
- 8) A fost efectuată o analiză a practicii internaționale de promovare a incluziunii financiare și au fost stabilite instrumentele financiare și programele educaționale care ar putea fi adaptate la condițiile Republicii Moldova în vederea includerii financiare a grupurilor vulnerabile din punct de vedere a veniturilor.
- 9) Au fost investigate instrumentele financiare oferite de instituțiile bancare și nonbancare în vederea stabilirii accesibilității acestora pentru grupurile cu venituri mici. A fost efectuată cartografierea accesibilității serviciilor financiare din punct de vedere al accesului la infrastructură.
- 10) Au fost analizate politicile publice existente care ar susține incluziunea financiară în Republica Moldova
- 11) Au fost elaborate articole științifice și comunicări la foruri internaționale cu scopul de a disemina rezultatele obținute. A fost organizată o masă rotundă dedicată incluziunii financiare a grupurilor vulnerabile cu scopul promovării rezultatelor cercetării către comunitatea științifică, autoritățile publice, și alte părți interesate.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini)

Analiza cadrului științific și legislativ relevă că incluziunea financiară nu poate fi abordată fără delimitarea conceptului de excluziune financiară, definită în literatura europeană ca dificultatea accesării și utilizării produselor financiare adecvate nevoilor indivizilor. Excluziunea afectează disproporționat persoanele cu venituri mici – șomeri, părinți singuri, persoane cu dizabilități, pensionari – din motive ce variază de la lipsa infrastructurii bancare la bariere instituționale și lipsă de educație financiară.

În cadrul cercetării, excluziunea financiară a fost definită ca imposibilitate sau dificultate de acces și utilizare a serviciilor financiare esențiale, în timp ce incluziunea financiară reprezintă accesul real și utilizarea adecvată a acestora, prin produse adaptate și programe de educație. Studiul a stabilit că incluziunea financiară se bazează pe două componente principale: primul se referă la programe de educație financiară, iar al doilea - la programe de facilitare a accesului la produse și servicii financiare.

Analiza efectuată a programelor privind educația financiară a populației din Republica Moldova denotă o orientare accentuată spre populația tânără, în special copii și studenți. Programe de educație financiară orientate către adulți, mai ales pensionari sunt puține și sunt promovate preponderent prin canale digitale care nu sunt accesibile acestui grup social. Prin urmare, este important ca programele de educație financiară să fie adaptate la nevoile grupurilor social vulnerabile.

În rezultatul **analizei nivelului de accesare a serviciilor financiare** în RM pe principalele componente a fost stabilit că există rezerve, în special la indicatorii *investiții* și asigurări. Pentru indicatorul *credite* și *economii* se atestă un nivel mai ridicat.

Analiza nivelului vulnerabilității sociale în baza a 5 indicatori care reflectă impactul veniturilor reduse asupra calității vieții și capacității de a face față situațiilor de risc ne-a permis să identificăm **grupul țintă al cercetării** și anume **persoanele vârstnice**. Analiza veniturilor populației în funcție de statutul socio-economic al capului gospodăriei indică că acest grup social se dovedește a fi unul din cele mai vulnerabile, dar și foarte numeros reprezentând 25,9% din populație, conform datelor BNS la 1 ianuarie 2025. În plus, pe parcursul ultimilor cinci ani, ponderea persoanelor în vârstă de 60 de ani și peste în total populație a fost în continuă creștere, iar rata sărăciei absolute pentru populația de 60 de ani și peste este de 43,7%.

În vederea fortificării suportului științific pentru reducerea vulnerabilității sociale prin creșterea nivelului incluziunii financiare, o contribuție importantă a cercetării constă în **elaborarea unui concept nou de „prag al incluziunii financiare”**. Rezultatele cercetării arată că, deși raportul dintre veniturile populației și costurile de bază ale vieții în Republica Moldova a înregistrat unele ameliorări, aceste evoluții nu sunt suficiente pentru a asigura depășirea barierelor sistemice ale incluziunii financiare. Disparitățile teritoriale ale infrastructurii, distribuția inegală a veniturilor și nivelul scăzut al competențelor financiare și digitale continuă să limiteze participarea efectivă a grupurilor vulnerabile la viața financiară formală. Astfel, pragul incluziunii financiare poate fi definit ca un set de resurse și condiții de bază care fac posibilă participarea sustenabilă la viața financiară. Dincolo de simplele statistici privind accesul la conturi sau carduri, acest concept reflectă faptul că pentru a utiliza efectiv produsele financiare este nevoie nu doar de ofertă din partea instituțiilor, ci și de capacitatea utilizatorului de a transforma accesul într-un beneficiu real. Aceasta presupune existența unui venit stabil care să depășească minimumul de existență, disponibilitatea infrastructurii fizice și digitale, un nivel elementar de alfabetizare financiară și digitală, dar și un grad suficient de încredere în instituții. Absența uneia dintre aceste condiții limitează considerabil șansele ca incluziunea financiară să contribuie la reducerea vulnerabilității sociale.

În aceste condiții, pragul incluziunii financiare devine un instrument analitic deosebit de util pentru a identifica grupurile cu risc ridicat și pentru a proiecta politici publice mai bine direcționate. El oferă posibilitatea de a distinge între accesul formal, adesea simbolic, și participarea reală, care implică utilizarea responsabilă și constantă a serviciilor financiare. Din această perspectivă, depășirea

pragului nu este doar o chestiune de venituri, ci rezultatul unei combinații de factori economici, sociali și instituționali, a căror interacțiune determină în ce măsură incluziunea financiară poate contribui la diminuarea vulnerabilității sociale și la consolidarea coeziunii economice.

Unul din obiectivele proiectului a constat în fortificarea suportului metodologic privind reducerea vulnerabilității sociale. În acest sens, în cadrul proiectului a fost elaborat **modelul vulnerabilității sociale** în cadrul căruia a fost elaborat **Indicele de Vulnerabilitate bazat pe Venit (IVBV)**. Acest indice poate să ofere o imagine de ansamblu asupra stării sociale a unei populații și permite compararea între regiuni sau categorii de populație. Deși raportul dintre veniturile disponibile și minimul de existență oferă o primă indicație asupra vulnerabilității sociale, acesta nu surprinde în totalitate complexitatea situației economice a gospodăriilor. Astfel, Indicele de Vulnerabilitate bazat pe Venit (IVBV), este un indice mai detaliat care integrează și veniturile disponibile, dependența de transferuri sociale și alți factori contextuali, oferind o imagine mai completă asupra vulnerabilității sociale.

Formula propusă pentru calcularea IVBV este:

$$IVBV = \alpha \times Vi / V_{\text{median}} + \beta \times Ti + \gamma \times (Gi / G_{\text{max}})$$

Unde:

- Vi este venitul individului/gospodăriei casnice (pe adult echivalent);
- Vmedian este venitul median la nivel național (pe adult echivalent);
- Ti este ponderea transferurilor sociale în venitul total;
- Gi reprezintă un indicator contextual (de ex. accesul la servicii etc.);
- α, β, γ coeficienți de ponderare stabiliți pe baza obiectivelor de cercetare sau a politicilor naționale;
- Gmax este valoarea maximă a indicatorului contextual (pentru normalizare).

IVBV este un instrument util pentru identificarea grupurilor vulnerabile din punct de vedere economic și social. Prin utilizarea unei formule compozite, acesta oferă o măsurătoare mai cuprinzătoare decât simpla analiză a veniturilor. Acest tip de indice poate fi folosit pentru dezvoltarea de politici publice mai eficiente, direcționând resursele către cei care au cea mai mare nevoie.

Pentru a evalua nivelul de integrare financiară și a identifica factorii demografici, socio-economici și percepționali care pot influența acest proces, a fost efectuată o analiză bazată pe date colectate prin intermediul unui **chestionar aplicat unui eșantion de persoane cu vârsta de 60 de ani și peste**. Chestionarul a fost aprobat la Comisia de etică a INCE al ASEM (Anexa 5). Structura chestionarului a inclus atât variabile obiective (precum sexul, vârsta, mediul de reședință, nivelul de educație, statutul economic și venitul lunar estimat), cât și variabile subiective, care reflectă opiniile respondenților privind sistemul financiar, utilizarea serviciilor bancare și percepția barierelor de acces.

Cercetarea are caracter exploratoriu și a fost concepută ca un studiu de tip pilot, având în vedere absența unor investigații empirice anterioare dedicate în mod specific integrării financiare a vârstnicilor în Republica Moldova. Eșantionul a fost alcătuit din 215 respondenți și a fost construit pe baza unor cote prestabilite, având ca repere principale distribuția populației vârstnice în funcție de sex, grupă de vârstă și mediu de reședință. Deși volumul eșantionului este relativ redus, această

structurarea a permis captarea unei diversități de opinii și experiențe relevante, asigurând astfel o reprezentativitate exploratorie adecvată scopului studiului.

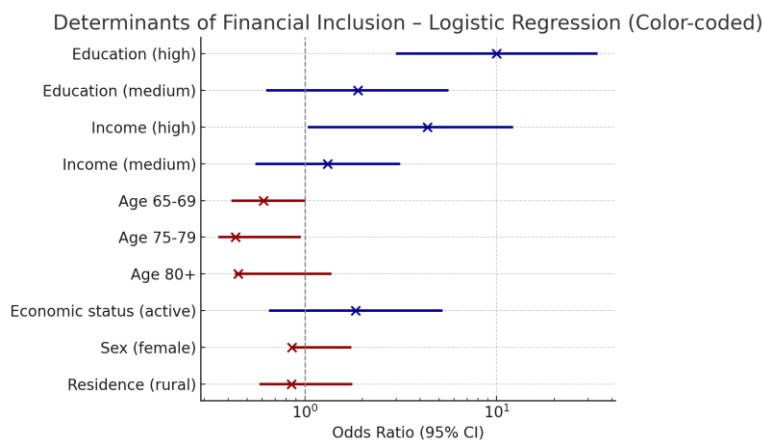
Analiza realizată în cadrul proiectului poate fi reprezentată de două module – analiza descriptivă a situației vârstnicilor și a nivelului de integrare financiară a acestora și analiza regresională pentru evidențierea factorilor cu importanță majoră în creșterea riscului de excluziune financiară a vârstnicilor.

Pentru identificarea factorilor asociați cu probabilitatea ca persoanele vârstnice să fie integrate financiar, am estimat un **model de regresie logistică binară**, în care variabila dependentă a fost reprezentată de familiarizarea respondenților cu sistemul financiar din Republica Moldova (valoare 1 pentru răspunsuri afirmative, valoare 0 pentru răspunsuri negative). Modelul a fost construit pentru a estima log-odds-ul probabilității de integrare financiară în funcție de mai multe caracteristici sociodemografice, utilizând următoarea formulare generală:

$$\log\left(\frac{p}{1-p}\right) = \beta^0 + \beta^1 * Education + \beta^2 * Income + \beta^3 * Age + \beta^4 * Sex + \beta^5 * Residence + \Sigma\beta_i * Stat_eco + \varepsilon$$

Unde,

- p reprezintă probabilitatea ca o persoană să fie integrată financiar;
- β^n sunt coeficienții estimați asociați variabilelor explicative;
- ε este termenul de eroare aleatoriu.

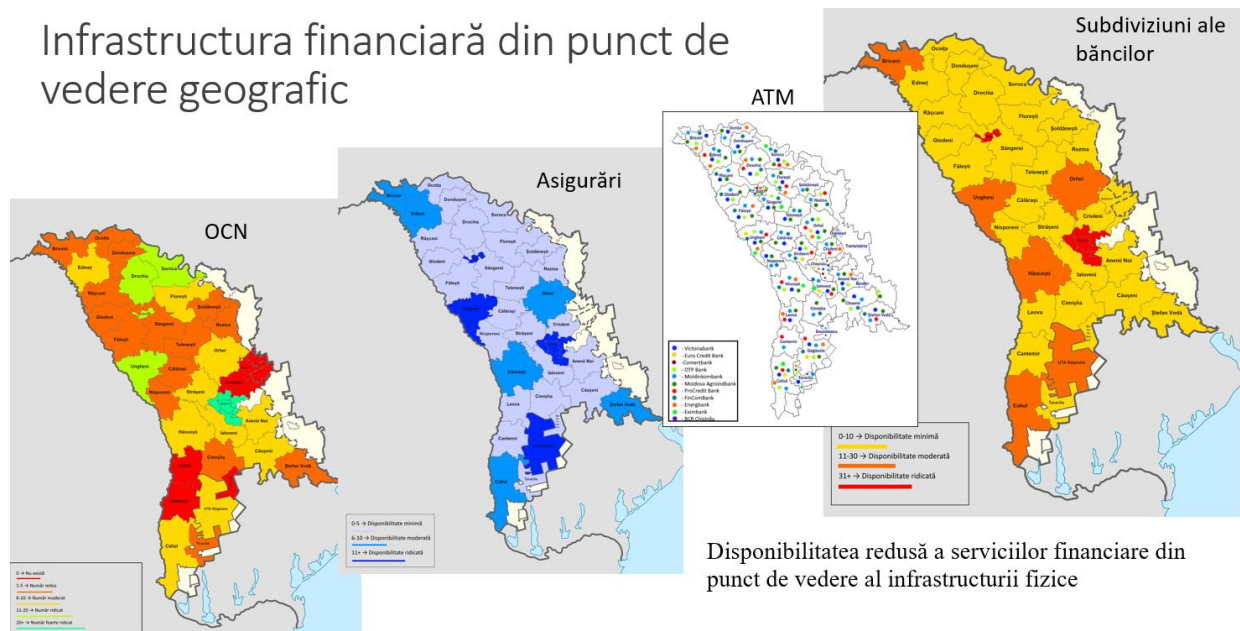

Modelul de regresie logistică estimat ne-a permis să înțelegem ce caracteristici socio-demografice influențează probabilitatea incluziunii financiare a persoanelor vârstnice. În baza analizei, constatăm că cei mai importanți **factori care influențează incluziunea financiară a persoanelor vârstnice** sunt educația și veniturile. Rezultatele arată că nivelul de educație constituie cel mai puternic predictor al incluziunii financiare: persoanele cu studii superioare au de aproximativ zece ori mai multe șanse să fie integrate financiar decât cele cu studii primare sau fără studii, în timp ce educația medie are un efect pozitiv, dar nesemnificativ statistic. Veniturile reprezintă al doilea factor decisiv, persoanele care dispun de venituri lunare mai mari de 8000 lei au o probabilitate de peste patru ori mai mare de a utiliza servicii financiare decât cele cu venituri reduse. Alți factori, precum vârsta înaintată, statutul economic, sexul sau mediul de reședință, exercită o influență potențială, însă nesemnificativă din punct de vedere statistic. Astfel, vârstnicii de peste 75–80 de ani tind să fie mai puțin incluși financiar, iar persoanele active economic par să aibă un grad mai ridicat de integrare; totuși, aceste diferențe nu sunt suficient de puternice pentru a genera efecte statistice

valide. De asemenea, în contextul analizat, genul și apartenența la mediul urban sau rural nu modifică semnificativ probabilitatea de incluziune financiară atunci când sunt controlați ceilalți factori.

Pentru a determina accesibilitatea serviciilor financiare în Republica Moldova din punct de vedere al infrastructurii, au fost analizate **disparitățile teritoriale** folosind **cartografierea** spațială și **modele de regresie econometrică**. Rezultatele relevă o infrastructură financiară dezvoltată în ansamblu, dar extrem de inegală în distribuția spațială. Capitala, mun. Chișinău, se remarcă ca principalul centru financiar al țării, concentrând majoritatea subdiviziunilor bancare și a bancomatelor. Cu toate acestea, prezența serviciilor bancare în regiunile autonome, precum și în raioanele mai mici, reflectă eforturi semnificative, deși inegale, către o incluziune financiară mai

Infrastructura financiară din punct de vedere geografic

Disponibilitatea redusă a serviciilor financiare din punct de vedere al infrastructurii fizice

largă. În pofida acestor progrese, persistă decalaje semnificative între zonele urbane și rurale. Zonele rurale continuă să prezinte densități mai mici de infrastructură bancară, acces redus la servicii bancare digitale și disponibilitate limitată a terminalelor POS pe cap de locuitor. Aceste disparități contribuie la riscul de excluziune financiară, limitând participarea economică și mobilitatea locuitorilor din regiunile subbancarizate. Această divizare întărește importanța de a considera accesul la servicii financiare nu doar ca un instrument de dezvoltare, ci ca un drept legat de obiective mai largi de coeziune socială și teritorială.

Analiza de regresie susține în continuare aceste observații. Cei mai puternici predictorii ai prezenței sucursalelor sunt în mod clar de natură economică, numărul mediu de angajați, numărul total de întreprinderi și veniturile din vânzări, fiecare reflectând gradul de maturitate economică dintr-un anumit raion. În schimb, variabilele demografice sau geografice, cum ar fi dimensiunea populației, densitatea și suprafața, prezintă o influență mai slabă sau nesemnificativă statistic. Aceste constatări sugerează că instituțiile bancare prioritizează zonele dinamice din punct de vedere economic în strategiile lor de extindere, aliniind furnizarea de servicii cu profitabilitatea potențială și cererea din partea afacerilor.

Un rezultat important al cercetării este formularea conceptului de **Pachet Financiar Integrat** pentru Seniori, menit să reducă vulnerabilitatea socială prin combinarea mai multor instrumente.

Acest pachet vine ca **recomandare** bazată pe cercetările efectuate în cadrul proiectului și ar trebui să fie standardul de bază oferit fiecărui pensionar cu următoarele componente:

- a) Un cont bancar de bază gratuit sau cu costuri minime, inspirat de principiile accesibilității universale ale banking-ului poștal.
- b) Un "Card Senior Integrat", care să servească drept instrument unic pentru primirea pensiei, a tuturor ajutoarelor sociale și a compensațiilor (inclusiv a voucherelor sociale), și care să permită plăți simple și sigure.
- c) Acces la produse de economisire și creditare adaptate, precum "Depozitul Social Senior+" și microcreditul de urgență, dezvoltate pe baza modelelor deja existente pe piață.
- d) Înrolarea automată sau facilitată în programul național de educație financiară, pentru a asigura utilizarea sigură și eficientă a pachetului.

Analiza comparativă a contextului din Republica Moldova și a **bunelor practici internaționale** relevă oportunități semnificative de adaptare și implementare a unor modele de succes. Pentru a completa analiza situației naționale, cercetarea a luat în considerare experiențe relevante din alte țări și a prezentat o sinteză a bunelor practici internaționale și a potențialului lor de adaptare la contextul Republicii Moldova, cu accent pe principiile cheie, grupurile țintă și relevanța pentru politicile locale.

Analiza situației actuale privind serviciile financiare din Republica Moldova arată că există inițiative valoroase implementate de sectorul bancar, organizații neguvernamentale și instituții publice, care demonstrează potențialul unor soluții integrate: depozite bancare cu beneficii sociale, programe de educație financiară, microîmprumuturi accesibile, carduri sociale multifuncționale și activități intergeneraționale de incluziune digitală. Pentru a transforma aceste inițiative **în politici de impact sistemic**, este necesară o viziune coerentă, orientată spre dezvoltarea de instrumente financiare incluzive, adaptate specific nevoilor vârstnicilor. Un astfel de demers trebuie să fie susținut de un parteneriat activ între stat, instituțiile financiare și societatea civilă, precum și de reforme legislative care să garanteze siguranța, transparența și accesibilitatea acestor instrumente.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu) și în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

- 1) Participarea membrilor echipei cu 11 comunicări la foruri științifice internaționale
 - Conferința științifică internațională „Dezvoltarea economico-socială durabilă a Euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere”, ediția a XX-a. 25-26 octombrie 2024, Iași, România. (Ungur Cristina, Pahomii Irina și Heghea Ecaterina – 2 comunicări).

- Participarea cu raport a dlui Mihai Ciobanu la Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în fața provocărilor globale: consolidarea economiilor naționale și reducerea inegalităților sociale”, 10-11 octombrie 2024, Chișinău.

- Participarea la "Всеукраїнський форум "Фінансова грамотність"", organizat de către Освітня платформа «4 PEOPLE» și ГО «Агенція сталого розвитку та освітніх ініціатив», 19 листопада 2024 р. (19.11.2024)

- Conferința Științifică Internațională "Accounting and Finance - Universal Languages of Business" (AFISC), 10th Edition, April 11, 2025, "Constantin Brancoveanu" University of Pitesti, Pitesti, Romania. (Ciobanu M., Ungur C., Pahomii I. – 2 comunicări)
<https://www.univcb.ro/storage/app/media/brosura-conferinta-AFISC2025.pdf>

- Conferința Internațională „Financial and Monetary Economics”, organizată de Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” al Academiei Române, București, 2-4 octombrie 2025. (Pahomii I., Ungur C., Bejenaru I., Heghea E. -3 comunicări)

<https://www.icfm.ro/Program%20FME%202025.pdf>

- Conferința Internațională “Economic Growth in the Face of Global Challenges. Consolidation of National Economies and Reduction of Social Inequalities” ediția a XVIII-a , 10-11 octombrie, 2024, Chișinău. (Ciobanu M., Bejenaru I. – 1 comunicare)

https://www.ince.md/wp-content/uploads/2025/10/Extended_Conference_Programme_NIER_2025.pdf

- The Seventh Eurasian Conference “Risk-oriented Design and Operation of Infrastructure Systems: Sustainability Paradigm” 20-23 octombrie 2025, Baku, Azerbaijan (Ungur C. – 1 comunicare) https://www.gnedenko.net/Journal/2025_9SI.htm

- 2) Participarea membrilor echipei cu 4 comunicări la evenimente științifice naționale
 - Masa rotundă ”Incluziunea financiară a grupurilor sociale cu venituri mici: provocări și soluții”, 27 noiembrie 2025, INCE al ASEM, Chișinău. <https://www.ince.md/masa-rotunda-cu-genericul-incluziunea-financiara-a-grupurilor-sociale-cu-venituri-mici-provocari-si-solutii/>
 - Evenimentul a fost raportat pe pagina https://conferinte.stiu.md/event_page/1546

- 3) Participarea cu 3 postere la expoziții științifice internaționale:
 - Expoziția Internațională de Inovație și Transfer Tehnologic EXCELLENT IDEA 2024, 20-22 septembrie 2024, Chișinău. <https://excellentidea.ase.md/rezultatele-participarii-2024/>
 - Expoziția internațională de Inovație și Transfer Tehnologic Excellent IDEA 2025, 11-12 septembrie 2025. <https://drive.google.com/file/d/1O2--qdLiY84NMNfIQm4jyMh9ork99XwV/view>
 - Salonul European de Creativitate și Inovație EUROINVENT 2025, 8-10 mai 2025, Iași, România. https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2025.pdf

Lista publicațiilor din anul 2025 (a se vedea Anexa 2)

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului

Rezultatele proiectului au un impact semnificativ atât pe plan științific, cât și pe plan social și economic, prin contribuția la dezvoltarea unui cadru metodologic modern pentru evaluarea vulnerabilității sociale și a incluziunii financiare în Republica Moldova. Cercetarea a evidențiat disparități teritoriale majore în accesul la servicii financiare, precum și rolul determinant al veniturilor, nivelului de educație și competențelor digitale în participarea financiară a gospodăriilor vulnerabile. Elaborarea și fundamentarea metodologiei IVBV și a conceptului de „prag al incluziunii financiare” reprezintă o contribuție științifică originală, oferind instrumente riguroase pentru măsurarea riscului social și pentru orientarea politicilor publice. În special, rezultatele teoretico-metodologice obținute pot fi utilizate în elaborarea Strategiei Naționale de Incluziune Financiară care se află la o etapă incipientă de formulare și necesită suport, inclusiv științific, pentru a fi finalizată.

Pe plan social, rezultatele proiectului sprijină identificarea precisă a grupurilor aflate în vulnerabilitate ridicată, contribuind la proiectarea unor intervenții țintite — de la programe de educație financiară, până la dezvoltarea serviciilor bancare mobile și a produselor financiare adaptate persoanelor cu venituri mici și vârstnicilor. Totodată, recomandările formulate pot fundamenta extinderea infrastructurii financiare în zonele rurale, creșterea încrederii în instituțiile financiare și dezvoltarea unor mecanisme integrate de protecție financiară pentru populația în vârstă.

Impactul economic al proiectului se reflectă prin potențialul de reducere a vulnerabilității economice a grupurilor cu venituri mici, de îmbunătățire a gestionării bugetelor personale și de stimulare a participării active pe piața financiară. Ținând cont de faptul că grupul țintă pentru cercetările empirice în cadrul proiectului au fost persoanele vârstnice, care sunt vulnerabile din punct de vedere economic, considerăm că propunerile elaborate în rezultatul proiectului dat vor contribui la creșterea bunăstării acestui grup ceea ce reprezintă o prioritate de dezvoltare a Republicii Moldova stipulată în Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”.

Identificarea necesităților educaționale și a barierelor de acces la servicii financiare pentru grupurile vulnerabile au contribuit la elaborarea unor soluții de creștere a incluziunii financiare prin instrumente și programe adaptate la nevoile grupurilor țintă. Astfel, proiectul oferă direcții concrete pentru consolidarea rezilienței economice a populației și pentru reducerea inegalităților teritoriale și sociale.

Totodată, implementarea proiectului a generat un impact semnificativ asupra dezvoltării capacităților de cercetare, inovare și diseminare științifică ale tinerilor cercetători implicați. Participarea activă în activitățile proiectului le-a consolidat competențele metodologice și analitice, iar rezultatele obținute au fost prezentate în cadrul unor evenimente științifice naționale și internaționale și reflectate în articole de specialitate. Acest proces a contribuit direct la afirmarea lor profesională, sporind vizibilitatea în comunitatea academică și extinzând oportunitățile de dezvoltare și continuitate în cariera de cercetare.

8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului

Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare – colaborare în vederea furnizării datelor privind accesarea serviciilor financiare în Republica Moldova. Participarea la evenimentele publice organizate de aceste instituții.

Universitatea de Stat din Moldova, Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică – colaborare în vederea acordării suportului pentru realizarea studiului cantitativ prin intermediul chestionării persoanelor vârstnice.

9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului

1. Participarea la cursul de instruire online „Financial Tracking and Analysis” organizat de UNICEF (27.11.2024)

2. Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” al Academiei Române, București – participări la evenimente științifice, schimb de opinii, inițierea unor relații de colaborare ulterioară. Echipa proiectului a avut o deplasare la București unde a participat la Conferința științifică anuală ”FME 2025” organizată de Centrul de Cercetări Financiare și Monetare ”Victor Slăvescu”, 2-4 octombrie 2025. În cadrul acestei vizite au avut loc întruniri și discuții cu cercetătorii români unde s-a făcut schimb de opinii și de bune practici în vederea cercetării domeniului incluziunii financiare.
3. Universitatea ”Constatin Brâncoveanu” din Pitești, România. Colaborare în vederea publicării articolelor științifice în revista Universității, dar și participarea la Conferința științifică anuală “Accounting and Finance- Universal Languages of Business” (AFISC) a membrilor echipei de proiect pe 11 aprilie 2025.
4. Universitatea de Stat de Petrol și Industrie din Azerbaidjan (Azerbaijan State Oil and Industry University). A avut loc o deplasare la Baku pentru participare la *The Seventh Eurasian Conference “Risk-oriented Design and Operation of Infrastructure Systems: Sustainability Paradigm*, 20–23 octombrie 2025. În cadrul acestei vizite, conducătorul proiectului Cristina Ungur a participat la discuții și întreveneri cu reprezentanți ai mai multor țări, care au oferit oportunități pentru stabilirea unor noi relații de colaborare științifică. Printre acestea se remarcă întâlnirea cu dl. Rector Rufat Azizov, de la Universitatea de Stat de Petrol și Industrie din Azerbaidjan, precum și cu prof. dr. Vugar Aliyev, președintele Comitetului organizatoric al conferinței.

10. Dificultățile în realizarea proiectului de natură financiară, organizatorică, legate de resursele umane etc.

Dificultăți de cercetare

- Date limitate privind utilizarea serviciilor financiare de către persoanele din grupuri cu venituri mici
- Lipsa indicatorilor oficiali care să lege incluziunea financiară de venituri
- Lipsa evaluării longitudinale a programelor de educație digitală și financiară pentru grupuri vulnerabile

Dificultăți de gestiune

- Birocratizare excesivă în procesele administrative și raportare.
- Suprasolicitarea cercetătorilor prin sarcini multiple și paralele. Suprasolicitarea cercetătorilor rezultă din faptul că apelurile de proiecte sunt lansate simultan la începutul anului, determinând implicarea acestora în multiple aplicații pentru a-și maximiza șansele de succes. Odată aprobate, proiectele se suprapun, ceea ce conduce la distribuirea inechitabilă a

sarcinilor — unii cercetători ajung implicați în trei proiecte concomitent, în timp ce alții nu sunt integrați în niciunul. Această situație generează suprapuneri ale deplasărilor, dificultăți în respectarea termenelor și o presiune operațională considerabilă asupra echipelor de cercetare.

- Termene restrânse pentru realizarea indicatorilor și activităților proiectului. Perioada de implementare de 18 luni impune constrângeri majore în îndeplinirea indicatorilor, în special a celor privind publicarea articolelor în reviste cotate. În acest interval limitat trebuie realizată integral cercetarea, redactarea și transmiterea articolelor, precum și parcurgerea procesului editorial și de recenzare — proceduri care, în multe reviste, se extind semnificativ în timp. Aceste factori îngreunează atingerea obiectivelor de publicare în termenele prevăzute ale proiectului.

Dificultăți financiare:

Procedura rigidă și birocratizată de modificare a devizului de cheltuieli limitează capacitatea proiectului de a valorifica oportunitățile apărute pe parcurs, precum participarea la evenimente științifice de anvergură sau publicarea în reviste indexate Web of Science și Scopus. Întrucât aceste oportunități nu pot fi anticipate integral în etapa de depunere a cererii de finanțare, procesul anevoios de ajustare a bugetului reduce flexibilitatea necesară pentru diseminarea eficientă a rezultatelor.

11. Recomandări, propuneri.

Ținând cont de dificultățile evidențiate la punctul 10 al prezentului Raport, considerăm oportună simplificarea procedurilor birocratice de raportare, precum și extinderea duratei de implementare a proiectelor la minimum 24 de luni, pentru a asigura realizarea integrală și calitativă a indicatorilor. Totodată, se recomandă lansarea eşalonată a apelurilor de finanțare, astfel încât un nou apel să fie inițiat doar după confirmarea rezultatelor de finanțare aferente apelurilor precedente.

Conducătorul de proiect

Data: 28.01.2026

LȘ

Summary of Activities and Results Achieved within the Project

24.80012.0807.09TC

“Strengthening the Scientific and Methodological Support for Reducing Social Vulnerability by Increasing the Level of Financial Inclusion among Low-Income Groups”

The research carried out during 2024–2025 within this project focuses on consolidating a scientific and methodological framework adapted to the context of the Republic of Moldova, aimed at reducing social vulnerability and enhancing the financial autonomy of low-income individuals, particularly older adults.

At the theoretical and methodological level, a central contribution consists in the development of the concept of the “financial inclusion threshold”, defined as a set of minimum conditions required for sustainable participation in financial life. Complementarily, the Income-Based Vulnerability Index (IVBV) was developed as a composite indicator for identifying households at high vulnerability and for informing public policy design.

The empirical component was implemented through a pilot study involving a sample of 215 older persons (60+), for whom a questionnaire was designed and approved by the Ethics Committee of NIER under ASEM. Descriptive analyses and binary logistic regression revealed that the main determinants of financial inclusion among older adults are education and income levels. In parallel, territorial disparities in financial infrastructure were examined through spatial mapping and econometric modeling, demonstrating a strong concentration of banking services in Chişinău and economically active centers, alongside persistent underbanking in rural areas. The analysis of public policies and existing financial instruments was complemented by a synthesis of international best practices (social banking, postal banking, social vouchers, financial education programs), which led to the proposal of an Integrated Financial Package for Seniors (basic bank account, integrated social card, adapted savings and credit products, and a financial education component).

Dissemination of results was achieved through 15 presentations at international scientific conferences held in Baku, Iaşi, Piteşti, Bucharest, and others. Additionally, a dedicated roundtable on the financial inclusion of low-income groups was organized. The project was presented at three international scientific exhibitions, earning two bronze medals and one silver medal. A total of 13 scientific articles were published based on the project’s results, including three in Scopus-indexed journals, five in international BDI journals, and one in a Category B journal:

The impact of the research is multi-dimensional: scientific impact – through the development of original conceptual and methodological instruments (the financial inclusion threshold, IVBV); social impact – through the precise identification of vulnerable groups and the formulation of concrete solutions for older adults and low-income households; economic impact – through the guidance of financial policies and instruments towards reducing vulnerability and strengthening economic resilience.

Moreover, the project significantly contributed to the professional growth and visibility of young researchers by engaging them directly in empirical analysis, model development, and dissemination of results within the academic community.

Project manager Cristina UNGUR

Date: 28.01.2026

LŞ

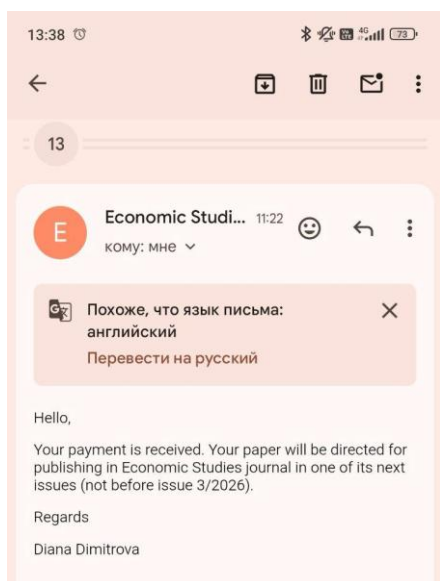
**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în cadrul proiectului**

**”Fortificarea suportului științific și metodologic pentru reducerea vulnerabilității sociale prin creșterea nivelului incluziunii financiare a grupurilor cu venituri mici”
24.80012.0807.09TC**

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

- 1) PAHOMII, Irina; UNGUR, Cristina. Older people and financial inclusion in the Republic of Moldova: an exploratory perspective. Cogito. București: Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, vol. XVII, nr. 3, 2025, p. 116–135. Disponibil la: <https://cogito.ucdc.ro/cogitoxvii3.pdf>. ISSN 2068-6706. Revistă indexată Scopus, Q2, CiteScore 0.9.
- 2) UNGUR, Cristina; PAHOMII, Irina. Risks of financial exclusion among the elderly: empirical evidence from the Republic of Moldova. Reliability: Theory and Applications, Special Issue nr. 9 (87), 2025, p. 721–729. DOI: 10.24412/1932-2321-2025-987-721-729. Disponibil la: https://www.gnedenko.net/Journal/2025/SI_092025/RTA_SI092025_RISK2025-084.pdf. ISSN 1932-2321. Revistă indexată Scopus, Q3, CiteScore 0.8.
- 3) HEGHEA, Ecaterina. Methodology for Assessing the Social Vulnerability of Low-Income Groups Based on the Minimum Subsistence Level. Economic Studies Journal. Sofia: Institute for Economic Research at the Bulgarian Academy of Sciences, 2025 (în curs de apariție). ISSN 0205-3292 (print), ISSN 3033-2702 (online). Disponibil la: <https://econ-studies.iki.bas.bg/about-economic-studies-journal>. Revistă indexată Scopus, Q3, Cite Score 1.1, SJR 0.15; proces de recenzare finalizat cu succes.

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

- 4) PAHOMII, Irina. Exploring patterns of economic security and sustainability across demographic groups. *Financial Studies*, 2025, vol. 29, nr. 1, p. 6-18. ISSN 2066-6071 (Online). Disponibil la: <http://fs.icfm.ro/Paper01.FS1.2025.pdf>.
<https://doaj.org/article/0de3c1049b074c34ac5476d7ff72f3e1>
- 5) UNGUR, Cristina; PAHOMII, Irina. The interplay between financial inclusion and pensioner incomes: challenges and opportunities. *Audit: Scientific-Practical Journal*, Baku Business University, 2024, nr. 4 (46), p. 53–60. Disponibil la: <https://audit-journal.az/files/articles/294.pdf>
- 6) UNGUR, Cristina; PAHOMII, Irina. Access to financial services among low-income population groups: an applied analysis of financial inclusion in the Republic of Moldova. *The Journal of Contemporary Economy*, 2025, vol. 10, nr. 2, p. 35–44. ISSN 2537-4222; ISSN-L 2537-4222. Disponibil la: http://www.revec.ro/images/images_site/articole/article_55e2915074d15df73d312d66e9daf0d5.pdf
- 7) CIOBANU, Mihail. Interdisciplinary perspectives on vulnerability: a comparative analysis of definitions and conceptual implications. *The Journal of Contemporary Economy*, 2025, vol. 10, nr. 2, p. 24–34. ISSN 2537-4222; ISSN-L 2537-4222. Disponibil la: http://www.revec.ro/images/images_site/articole/article_1514baa5ca473a6ec62c1fe3a92f5920.pdf
- 8) CIOBANU, Mihail; HEGHEA, Ecaterina. The role of financial inclusion in reducing social vulnerability in the Republic of Moldova. *Journal of Financial and Monetary Economics*, 2025, vol. 13, nr. 1, p. 191-202 nr. 12. ISSN 2537-3269; ISSN-L 2392-9685. Disponibil la: <https://www.icfm.ro/jfme.icfm.ro/articles/vol13i1p191-202.html>

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

Categoria B

- 9) CIOBANU, Mihail; BEJENARU, Iulia. A spatial-econometric analysis of banking access in the Republic of Moldova. *Intellectus*, 2025, nr. 2, p. 138-147. ISSN 1810-7079. Disponibil la: <https://agepi.gov.md/ro/intellectus/intellectus-2-2025/o-analiz%C4%83-spa%C8%9Bial-econometric%C4%83-accesului-la-servicii-bancare-%C3%AEn>

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

- 10) UNGUR, Cristina. Implicațiile incluziunii financiare pentru dezvoltarea accesului la servicii financiare în Republica Moldova. În: *Tendențele socio-economice ale dezvoltării Republicii Moldova și Ucrainei: provocări și oportunități. Materialele mesei rotunde din 26 noiembrie 2024*. Odessa: Universitatea Națională Tehnologică din Odessa, 2024, pp. 23–29. UDC 330.34:316 (478:498:477). Disponibil la: http://etfb.ontu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/58/2021/04/Materiali-Kruglogo-stolu-03_03_2025.pdf

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

- 11) UNGUR, Cristina; PAHOMII, Irina. Developing theoretical approaches to income-based social vulnerability. In: DONCEAN, Maria; JIJIE, Dan T.; CUCIUREANU, Maria S.; ALECU, Cornelia I. (eds.). Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere. Vol. XLIX. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, Universitatea Babeș-Bolyai, 2025, pp. 47–53. ISSN 2971-8740. Disponibil la: <http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/4867.pdf>.

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

- 12) CIOBANU, Mihail. Theoretical approaches to social vulnerability of the population. In: Economic growth in the face of global challenges. Consolidation of national economies and reduction of social inequalities: Conference proceedings: International Scientific-Practical Conference, XVIIIth edition, October 10-11, 2024, Chisinau. Chisinau: [S. n.], INCE, ASEM, 2024, vol. III: Well-being, inclusion and the reduction of social inequalities, pp. 199-207. ISBN 978-9975-167-82-6. ISBN 978-9975-167-83-3 (PDF). <https://rses.ince.md/handle/123456789/2743>

7. Teze ale conferințelor științifice

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

- 13) CIOBANU, Mihail și BEJENARU, Iulia. Determinants of bank branch distribution in the Republic of Moldova. In: Economic Growth in the Face of Global Challenges. Strategies for Sustainable Growth, Demographic Resilience, and Social Equity. Proceedings of the XIXth International Scientific-Practical Conference, October 9–10, 2025, Chișinău, Republic of Moldova. Chișinău: National Institute for Economic Research, 2025. [online]. Available at: <https://rses.ince.md/server/api/core/bitstreams/3c82dbcb-c3e0-4709-a1fa-2df1b879c903/content>

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

- Medalia de bronz obținută la Expoziția Internațională de Inovație și Transfer Tehnologic Excellent IDEA 2024, 20-22 septembrie 2024, Chișinău. (Ungur C., Pahomii I., Heghea E., Ciobanu M., Gribincea C.)

- Medalia de argint obținută la Expoziția internațională de Inovație și Transfer Tehnologic Excellent IDEA 2025. (Ungur C., Pahomii I., Heghea E., Ciobanu M., Gribincea C.)

- Medalia de bronz obținută la Salonul European de Creativitate și Inovație EUROINVENT 2025, România. (Ungur C., Pahomii I., Heghea E., Ciobanu M., Gribincea C.)

Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2025
Cifrul proiectului: 24.80012.0807.09TC

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	68,2	-3,4	64,8
Servicii de cercetări științifice	222930	280,8		280,8
Cheltuieli curente neatribuite la alte categorii	281900	11,0	+3,4	14,4
Total		360,0		360,0

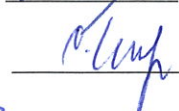
Rector ASEM

 Alexandru STRATAN, acad. AȘM, dr.hab., prof. univ

Contabil (economist)

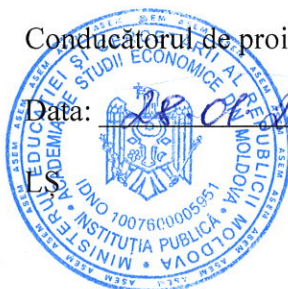
 Nadejda GUȚU

Conducătorul de proiect

 Cristina UNGUR

Data:

 28.01.2026

Componența echipei conform contractului de finanțare 2025

Cifrul proiectului 24.80012.0807.09TC

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului) pentru 2025						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă sau nr. de ore conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Ungur Cristina	1984	dr.,	0,5	15.07.2024	31.12.2025
2.	Gribincea Corina	1987	dr.,	0,25	15.07.2024	31.12.2025
3.	Heghea Ecaterina	1986		0,25	15.07.2024	31.12.2025
4.	Ciobanu Mihai	1990		0,25	15.07.2024	31.12.2025
5.	Pahomii Irina	1992		0,5	15.07.2024	31.12.2025
6.	Bejenaru Iulia	2001		0,25	15.07.2024	31.12.2025

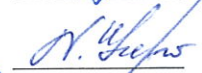
Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2025					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă sau nr. de ore conform contractului	Data angajării
1.	Nu au fost modificări				
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					

Rector ASEM

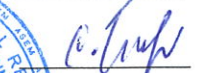
Alexandru STRATAN, acad. AȘM, dr.hab., prof. univ

Contabil (economist)

Nadejda GUȚU

Conducătorul de proiect

Cristina UNGUR

Data:

LȘ

Nr. 2 din 3 februarie 2025

**AVIZUL COMISIEI DE ETICĂ A CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
AL INSTITUTULUI NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE, ASEM**

DATE DE IDENTIFICARE ALE PROIECTULUI	
Titlul proiectului: 24.80012.0807.09TC „Fortificarea suportului științific și metodologic pentru reducerea vulnerabilității sociale prin creșterea nivelului incluziunii financiare a grupurilor cu venituri mici”, finanțat din bugetul de stat, implementat în cadrul INCE, ASEM.	
Numele cercetătorului principal (conducătorul de proiect): UNGUR Cristina, dr.	
Secția (Centrul de Cercetare): Secția Analize și Prognoze	
Cerere de avizare metodologiei de realizare chestionării: Incluziunea financiară a persoanelor de 60+ ani	
DOCUMENTE EVALUATE	
Chestionarul (în l. română)	1 ex
Decizia comisiei:	
Se aprobă Metodologia de realizare a chestionării: Incluziunea financiară a persoanelor de 60+ ani. Documentul corespunde rigorilor Regulamentului privind cercetările sociologice și pot fi aplicate pentru cercetările calitative propuse.	

Președintele Comisiei de Etică al INCE:

Viorica POPA, dr.

Avizul a fost aprobat la ședința Comisiei de etică din 3 februarie 2025, proces verbal nr. 2, întocmit în două exemplare, din care unul se păstrează la secretariatul Comisiei de Etică al INCE, ASEM, iar cel de-al doilea se înmânează solicitantului.

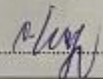
Data

3 februarie 2025

Semnătura cercetătorului principal

Popa Viorica

(la primirea avizului)

DECIZIA nr. 11/4
Senatului ASEM
din 26 noiembrie 2025

Luând act de raportul „Fortificarea suportului științific și metodologic pentru reducerea vulnerabilității sociale prin creșterea nivelului incluziunii financiare a grupurilor cu venituri mici”, înscris în Registrul de stat al proiectelor din sfera științei și inovării cu cifrul: 24.80012.0807.09TC, prezentat de directorul de proiect dna Ungur Cristina, dr., conf. cercetător, Senatul ASEM constată că pe parcursul anului 2025 au fost realizate cu succes obiectivele planificate. La realizarea proiectului au participat 6 persoane. Valoarea finanțării a constituit 360,0 mii lei.

Activitățile și rezultatele obținute în anul 2025 corespund planului anual:

1. A fost fundamentat conceptul de prag al incluziunii financiare și a fost dezvoltată metodologia de evaluare a vulnerabilității sociale a grupurilor cu venituri mici, prin elaborarea unui nou indicator – Indicele vulnerabilității bazate pe venit (IVBV).

2. A fost realizat un studiu cantitativ prin sondaj, fiind aplicată ulterior regresia logistică binară pentru a determina nivelul incluziunii financiare a grupurilor vulnerabile, barierele și nevoile acestora în accesarea serviciilor financiare, precum și principalii factori care influențează incluziunea financiară a vârstnicilor din Republica Moldova.

3. A fost analizată practica internațională de promovare a incluziunii financiare și au fost identificate instrumentele financiare și programele educaționale care ar putea fi adaptate la condițiile Republicii Moldova, în vederea includerii financiare a grupurilor vulnerabile din punct de vedere al veniturilor.

4. Au fost investigate instrumentele financiare oferite de instituțiile bancare și nebancare, în vederea evaluării accesibilității acestora pentru grupurile cu venituri mici. De asemenea, a fost realizată cartografierea accesibilității serviciilor financiare din perspectiva infrastructurii disponibile.

5. Au fost elaborate propuneri de configurare a serviciilor financiare existente și de implementare a unor instrumente noi, adaptate nevoilor vârstnicilor ca grup vulnerabil din punct de vedere al veniturilor. Aceste propuneri vizează facilitarea includerii grupurilor vulnerabile în sistemul financiar.

6. Au fost elaborate 5 articole științifice, dintre care 2 publicate în reviste indexate Scopus. Membrii echipei au participat cu 7 comunicări la conferințe științifice internaționale din România, Azerbaidjan și Ucraina, unde au diseminat rezultatele obținute.

7. Au fost obținute 2 medalii în cadrul expozițiilor științifice internaționale:
– Salonul European de Creativitate și Inovație EUROINVENT 2025, România – Medalia de bronz;
– Expoziția Internațională de Inovație și Transfer Tehnologic Excellent IDEA 2025 – Medalia de argint.

8. Este planificată organizarea Mesei Rotunde „Incluziunea financiară a grupurilor sociale cu venituri mici: provocări și soluții” pe data de 27.11.2025, în cadrul căreia vor fi prezentate 4 rapoarte.

În urma celor consemnate Senatul ASEM

DECIDE:

1. A aproba Raportul final și rezultatele activității de cercetare științifică realizate în cadrul proiectului de cercetare și inovare „Fortificarea suportului științific și metodologic pentru reducerea vulnerabilității sociale prin creșterea nivelului incluziunii financiare a grupurilor cu venituri mici”, înscris în Registrul de stat al proiectelor din sfera științei și inovării cu cifrul: 24.80012.0807.09TC, director de proiect: Ungur Cristina, dr.

2. A transmite Raportul final al proiectului însoțit de decizia Senatului ASEM către ANCD până la 5 decembrie 2025 pe suport de hârtie (3 exemplare) și electronic (versiuni identice). (responsabil: directorul de proiect).

3. A publica în Acces Deschis raportul anual al proiectului pe pagina oficială a INCE al ASEM în termen de 3 zile, în conformitate cu reglementările naționale (responsabili: directorul de proiect, direcția tehnologii informaționale).

Președinte al Senatului A.S.E.M.
prof. univ., dr. hab.
academician

Secretar științific
al Senatului A.S.E.M.

Alexandru STRATAN

Diana BRAGOI